

Duurzaam 'out of the box' denken

Melkveehouder Arno Bokma houdt zijn melkkoeien in een traditionele Friese stelpboerderij. De jongveeopfok is uitbesteed en de jongveestal is omgebouwd voor een gedeelte van het melkvee. “We melken midden in de stelpboerderij, de rest van de ruimte is gevuld met ligboxen en we voeren buiten. Eigenlijk moet je even op YouTube kijken naar een [filmpje over ons bedrijf](#), dan weet je gelijk hoe wij hier boeren”, geeft Arno Bokma aan. Zowel uit de film als uit zijn verhaal blijkt dat hij telkens bezig is om onder de gegeven omstandigheden sneller, beter en goedkoper te kunnen werken. “Volgens mij iets wat ik van huis uit heb meegekregen. Met m’n vader aan de koffietafel ging het vroeger altijd al over wat er nog anders en beter zou kunnen.” De behoefte om ruimte te zoeken door ‘out of the box’ te denken kwam ook tijdens het traject in MIJN Duurzaamheid sterk terug. Voor Arno was dit één van de 7 ingrediënten voor het vormgeven van zijn duurzame bedrijfsstijl.

Koeien terug in de wei

Het zoeken naar vernieuwing gaat bij hem gepaard met informatie verzamelen, afwegingen maken en een geschikt moment kiezen om iets door te voeren. Sinds vier jaar krijgen de koeien weer weidegang. “Dit scheelt in arbeid en in kosten. We hebben de machines voor zomerstalvoeding verkocht en de loonwerker neemt nu het voeren voor zijn rekening. Ik wil graag de levensproductie van de veestapel verhogen en weidegang heeft een positief effect op de poten en klauwen van de veestapel. De droge koeien krijgen tegenwoordig ook een gemengd rantsoen waardoor ze na de droogstand veel beter aan een nieuwe lactatie beginnen.” Het voornemen van Arno om de levensproductie te verhogen krijgt geleidelijk meer vorm. De bedrijfsbezoeken van het netwerk van MIJN Duurzaamheid brachten hem weer nieuwe ideeën; “Misschien is rubber op de vloer wel wat of een kalverdrinkautomaat? Maar wat zijn de kosten en wat is het effect van zo’n investering?”

Investeren in ondernemerschap

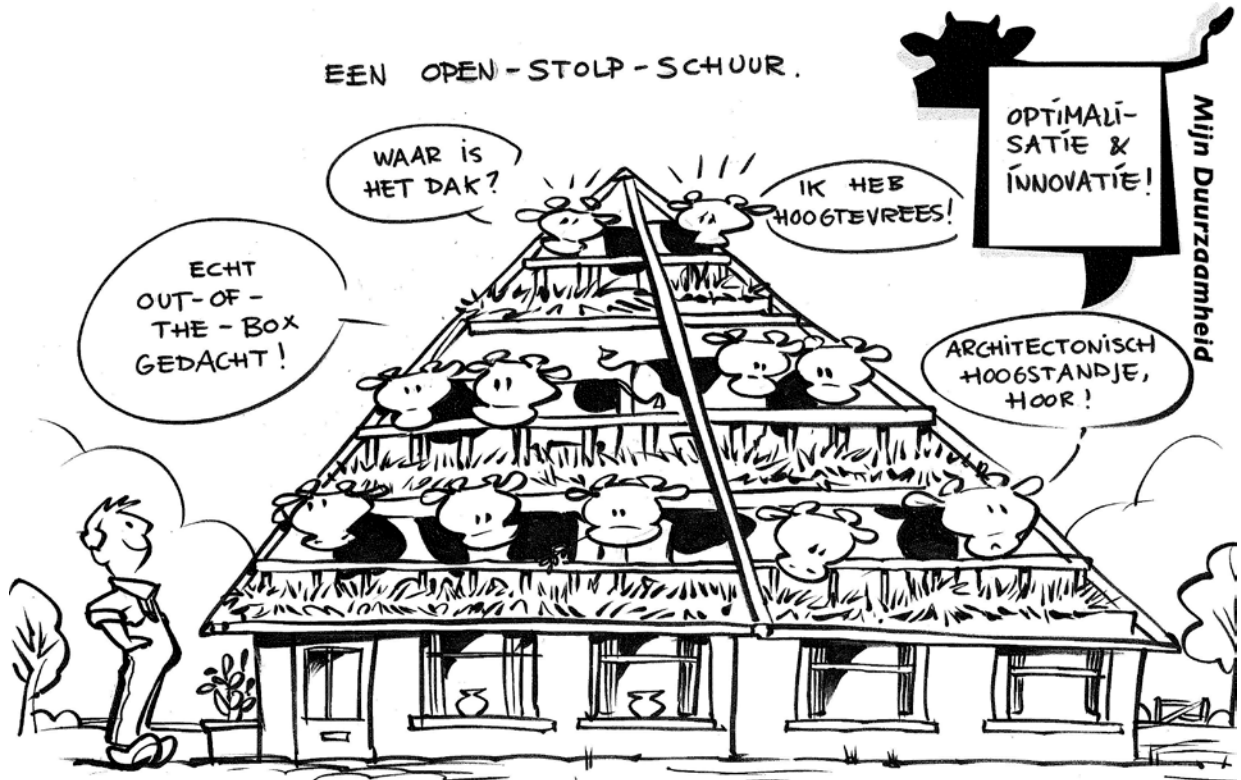
Elke winter volgt Arno Bokma een cursus of training. “Vaak zijn deze gericht op ondernemerschap. Zo blijf ik leren en krijg ik telkens nieuwe informatie. Twee jaar geleden heb ik de cursus ‘Optimalisatie in de landbouw’ gevolgd via het NAJK, waarbij er ook een adviseur op het bedrijf kwam. Het afgelopen jaar een wat langer traject met het netwerk van MIJN Duurzaamheid.” Dat hij hierbij ook andere gesprekspartners heeft dan zijn vaste adviseur of zijn familie noemt Arno ook als positief punt. “Door deze gesprekken stel ik niet ineens de doelen van mijn bedrijf bij, maar het is wel heel goed om hier met anderen over te praten.”

Moderne stal bij Friese stelpboerderij

Het grootste plan voor de toekomst is een nieuwe stal. “In 2009 heb ik het bedrijf overgenomen, dus voorlopig zijn grote investeringen niet aan de orde. Eerst de kop van de hypotheek er af en zorgen dat ik de kostenkant van het bedrijf nog beter in de hand krijg”, stelt Arno. “Maar, de droom voor de toekomst is een ruime stal waarvan het architectonisch ontwerp past bij de huidige Friese stelpboerderij.” Voorlopig zijn er geen concrete acties op dit gebied, maar het verzamelen van informatie is voor Arno een doorlopend proces. Zo groeit bij hem langzaam het toekomstbeeld van de nieuwe stelpboerderij, tot de tijd rijp is voor uitvoering.

Cartoonist Marion vat het verhaal van Arno als volgt samen:

EEN OPEN-STOLP-SCHUUR.

ECHT
OUT-OF-
THE-BOX
GEDACHT!

WAAR IS
HET DAK?

IK HEB
HOOGTEVREES!

OPTIMALISATIE &
INNOVATIE!

Mijn Duurzaamheid

ARCHITECTONISCH
HOOGSTANDJE,
HOOR!

Marion'12

ARNO BOKMA